

**Jostedalsbreen
nasjonalparkstyre**

Postadresse

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre
Njøsavegen 2
6863 Leikanger

Besøksadresse

Rådhuset i Luster
Statens hjørne
6868 Gaupne

Kontakt

Sentralbord: +47 57 64 30 00
Direkte: +47 5764 3131

fmvlpst@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/Jostedalsbreen

Bergen og Hordaland Turlag

Sakshandsamar Marthe Gjerde

Vår ref. 2021/7649-0
PRIMÆRKLASSERING

Dykkar ref.

Dato 07.06.2021

Delegert vedtak - Jostedalsbreen nasjonalpark - utvida løyve for helikoptertransport til Skåla i samband med ekstraordinære tiltak 2021 - Bergen og Hordaland turlag

Sender vedlagt delegert vedtak frå Jostedalsbreen nasjonalparkstyre.

Informasjon om klagerett

Vedtaket kan klagast inn for Miljødirektoratet av partar i saka eller andre som har rettsleg klageinteresse med ein frist på 3 veker jf. forvaltningslova §§ 28-29. Klagen skal rettast til Miljødirektoratet, men sendast via verneområdestyret v/sekretariatet, som kan gje nærare opplysningar om klagerett og rett til og sjå saksdokument.

Med helsing

Marthe Gjerde
nasjonalparkforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent

Arkivsaksnr: 2021/7649-0
Sakshandsamar: Marthe Gjerde
Dato: 25.05.2021

Utval	Delegeringssak (DS)
Jostedalsbreen nasjonalparkstyre	

Delegert vedtak - Jostedalsbreen nasjonalpark - utvida løyve for helikoptertransport til Skåla i samband med ekstraordinære tiltak 2021 - Bergen og Hordaland turlag

Delegert vedtak

I medhald av vedtekter frå Miljødirektoratet datert 7. september 2015 har Jostedalsbreen nasjonalparkstyre, i møte den 14. mars 2016, gjort vedtak om å delegere handsaming av einskilde saker av kurant karakter til sekretariatet. Vedtaket gjev sekretariatet i Jostedalsbreen nasjonalpark mynde til å treffe vedtak i kurante saker etter dei spesifiserte heimlane i verneforskrifta.

I samsvar med delegeringsfullmakt vedtek nasjonalparkforvaltaren, med heimel i punkt 4.3, andre strekpunkt, i verneforskrifta, å gje Bergen og Hordaland turlag utvida flyperiode og løyve til å nytte helikopter i omfang som er strengt naudsynt, i samband med tiltak mot veggedyr på Skålabu. Utviding av flygeløyve gjeld månadane juni og juli 2021, unnateke helg- og heilagdagane. Vilråa i rammeløyvet er framleis gjeldande.

Løyvet gjeld på same vilkår som tidlegare gjeve rammeløyve, med unntak av at det er opna for flyging i juni og juli månad i 2021. Bergen og Hordaland turlag (BHT) har eit gjeldande rammeløyve på inntil ti landingar med helikopter årleg fram til og med 2022.

Saksopplysningar

Dokument i saka

- Søknad på e-post frå BHT v/Per Arne Aadland datert 18.05.2021
- Telefonsamtale med BHT den 26.05.2021
- E-post frå BHT datert 21.05.2021
- E-post frå BHT datert 28.04.2021
- Utvida løyve helikoptertransport til Skålabu for åra 2019-2022, datert 04.03.2019
- Rammeløyve fornya løyve til landing ved Skålabu 2017-2020, datert 16.11.2017
- Delegert vedtak – utvida flyperiode for helikoptertransport til Skålabu 2020, datert 28.05.2020

Søknaden

Bergen og Hordaland turlag, heretter kalla BHT, kontakta nasjonalparkforvaltar onsdag 12. mai 2021 for å diskutere mogelegheit for å strekkje flygeløyve for helikoptertransport inn i juni og juli månad og auke tal flygingar grunna ekstraordinære tiltak i samband med veggedyrsituasjonen på Skålabu. Forvaltar bad om at BHT sendte inn ein skriftleg søknad.

Bergen og Hordaland turlag sendte i e-post datert 28.04.2021 varsel om planlagt flyging til Skåla onsdag 5. mai 2021 i tråd med gjeldande løyve. Det var då snakk om 1-2 hiv med proviant og anna forbruksmateriell som toalettpapir og handsprit. I etterkant fann ein at veggedyra som blei oppdaga ved Skålabu hausten 2020, og som ein ikkje hadde funne spor av på inspeksjon den 22. april 2021, likevel hadde overlevd vinterkulda. BHT søkte difor i e-post datert 18.05.2021 om utviding av løyve til helikoptertransport til Skålabu i månadane juni og juli, for å kunne setje inn nødvendige tiltak. Søknaden vert grunngjeven med den ekstraordinære situasjonen på Skålabu som har vore stengt for overnatting frå 14. oktober 2020.

21. mai fekk nasjonalparkforvaltninga e-post med melding om at BHT ønskjer å flyge tysdag 25. mai. Jamvel om BHT informerte om at denne flyginga er ein ekstraordinær transport i samband med tiltak mot veggedyra, konkluderte nasjonalparkforvaltar med at denne flyginga er innanfor gjeldande rammeløyve (mai månad), og såleis ikkje treng særskild dispensasjon. Det var kort varsel i samband med pinsehelg, men BHT forklarte i e-post at turen vart hurtig bestemt, då type tiltak mot veggedyr og tilgang på underleverandør kom på plass i siste liten.

26. mai tok nasjonalparkforvaltaren kontakt med BHT v/ Johnny Bjørge og Per Arne Aadland på telefon for å konkretisere tal flygingar omsøkt i tillegg til dei 10 gitt i rammeløyvet. Det kom då fram ny tilleggsinformasjon om at BHT ved Per Arne Aadland og skadedyrsfirma på dåverande tidspunkt var på Skålabu og allereie i gang med tiltak. Det vart vidare informert om at tiltaka truleg var så effektive at Skålabu kunne opnast i løpet av svært kort tid, det var snakk om nokre få dagar. Forvaltar og BHT vart dermed einige om at ein kunne stryke omsøkt auke i tal flygingar og at BHT vil halde seg til tal flygingar innanfor rammeløyvet. BHT lyt opne Skålabu for overnatting og sjå om det eventuelt er nokre veggedyr som har overlevd tiltaka, men veggedyra vil ikkje syne seg før eventuelle overnattingsgjester er tilstades som «agn» for veggedyra. Dersom nokon mot formodning har overlevd tiltaka, lyt skadedyrsfirmaet setje inn sterkare tiltak. Forvaltar og BHT drøfta mogelegheita for at BHT

bør få utvida flygeløyve i tid for å ha moglegheit til å raskt setje inn eventuelle tiltak, og kom med framlegg om at BHT bør ha løyve til å fly også i månadane juni og juli. BHT skal ikkje nytte utvida flygeperiode i anna høve enn ved tiltak i samband med eventuell ny veggedyrsituasjon på Skålabu.

BHT sitt gjeldande rammeløyve for flyging til Skålabu

BHT har eit rammeløyve som vart fornya ved styrevedtak 30.10.2017 og seinare utvida ved styrevedtak 04.03.2019. Løyvet gjeld inntil 10 helikoptertransportar i månadane mai og august-november.

Frå saksprotokollen, utvalssak 36/17, frå møte 30.10.2017:

Handsaming i møte

Styret var samd i at det var viktig å unngå flyging i helgar og andre store utferdsdagar. Styret vil også presisere at Bergen og Hordaland turlag kan søkje forvaltar om ytterlegare helikopterflyging i særskilte tilfelle, jf. delegeringsreglementet, men i utgangspunktet holde seg til den ytre ramma som no er løyvd dei neste fire åra.

Vedtak

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre gir løyve til Bergen og Hordaland turlag for ytterlegare to turar (2) med helikopter pr. år, i tillegg til dei seks årlege turane som turlaget har i fireårsperioden 2017 - 2020. Jostedalsbreen nasjonalparkstyre endrar også perioden som turlaget har høve til å fly, til innanfor den same fireårs-perioden. Bergen og Hordaland turlag fordelar dei åtte turane mellom vår og haust ut i frå eigne vurderingar.

- 1. Løyvet gjeld inntil åtte landingar/dropp med helikopter ved Skålabu, traseen skal følgje kortaste veg via Breng i Lodalen til Skålabu.*
- 2. Løyvet gjeld månadene mai og oktober/november kvart av åra 2017 - 2020, utanom laurdagar, sundagar, heilagdagane og offentlege fridagar.*
- 3. Løyvet gjeld for transport av ved, gass, proviant og anna naudsynt utstyr for drift av hytta. Dersom det trengs folk til å ta i mot underhengande last frå helikopteret, må disse ev flygast opp innan den same ramma på åtte turar.*
- 4. Helikoptertransporten skal avgrense seg til det som er strengt naudsynt, og være mest mogeleg konsentrert i tid. Om mogeleg, bør flyginga gå føre seg tidleg på føremiddagen eller seint på ettermiddagen.*
- 5. Under helikoptertransporten skal det takast omsyn til dyreliv og folk på tur i området.*
- 6. Statens naturoppsyn ved Anne Rudsengen (mob: 95963888) eller nasjonalparkforvaltaren (mob: 93664256) skal varslast seinast dagen før planlagt flyging.*
- 7. Løyve til helikoptertransport skal takast med under transporten.*
- 8. Jostedalsbreen nasjonalparkstyre skal ha skriftleg tilbakemelding innan 1. desember kvart år løyvet gjeld om gjennomført helikoptertransport. Rapporten skal skildre tal hiv, dato, kva som vart transportert og ev andre observasjonar.*

Vi gjer merksam på at de i tillegg til dette løyvet må ha løyve til motorisert ferdsel frå Stryn kommune, samt grunneigar.

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre avslår med dette søknaden å nytte laurdagar, sundagar, laurdagar og offentlege fridagar til flyging, av omsynet til friluftslivet, og gir heller ikkje løyve til å fly i juni, juli og august.

I vedtak gjort 04.03.2019 vart det gjeve 2 ekstra flygingar og lagt til eit punkt med krav om samordning av transport med arrangøren av Skåla Opp.

Lovgrunnlag

Føremålet med nasjonalparken er:

- å verne eit stort, variert og verdfullt breområde med tilhøyrande område frå lågland til høgfjell, med plante- og dyreliv og geologiske førekomstar i naturleg eller i det vesentlege naturleg tilstand
- å gje høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt friluftsliv som er lite avhengig av teknisk tilrettelegging
- å verne om kulturminne og kulturlandskap

Motorferdsle er forbode i Jostedalsbreen nasjonalpark, jmfør verneforskrifta pkt. IV, 4.1. Det er likevel opning i dispensasjonsheimelen i verneforskrifta (§ IV, pkt. 4.3, andre strekpunkt) for at det kan gjevast dispensasjon for motorferdsel for transport av materialar til hytter, klopper m.m., og av brensel, utstyr og proviant til hytter og buer. Fylgjande skal leggjast til grunn for vurdering av søknaden: *Før eventuelt løyve vert gjeve skal trongen for transport vurderast mot mogelege skadar og ulemper og i høve mål om å redusere motorferdsle til eit minimum. Andre transportmetodar og kombinasjonar av fleire transportoppdrag skal og vurderast.*

Jostedalsbreen nasjonalparkstyre har i utvalssak 05/2016 delegert mynde til nasjonalparkforvaltar til å treffe vedtak i saker som gjeld løyver etter den spesifiserte dispensasjonsheimelen i verneforskrifta § IV, pkt. 4.3.

Etter naturmangfaldlova (nml) § 7 skal prinsippa i §§ 8-12 leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig mynde som kan påverke naturmangfald, og det skal gå fram av avgjerda korleis desse prinsippa er vurdert og vektlagt i saka.

Vurdering

Fråværet av motorferdsel og motorstøy er ein viktig kvalitet i nasjonalparken. Sjølv om det samla sett er lite motorisert ferdsel i Jostedalsbreen nasjonalpark, er det av omsyn til verneføremålet viktig å avgrense ferdsle til det som er strengt naudsynt. Eit av hovudføremåla med vernet av Jostedalsbreen nasjonalpark er å gje høve til naturoppleving gjennom utøving av tradisjonelt friluftsliv som er lite avhengig av teknisk tilrettelegging.

Den spesielle situasjonen med veggedyr på Skålabu har etter forvaltar sin kjennskap ikkje tidlegare vore aktuell. Etter stenginga i oktober 2020 vona BHT og skadedyrsfirma at veggedyra ikkje ville overleve vinterkulda. Det viste seg likevel at veggedyra hadde overlevd

vinteren og 6. mai 2021 måtte BHT igjen stenge Skålabu for overnatting. Etter behandling i samråd med skadedyrssfirma har Skålabu igjen opna for besøk, som annonsert på BHT sine nettsider den 31.05.2021. Forvaltar vurderer det som lite truleg at ein tilsvarande situasjon behov for utviding av helikopterløyve i samband med tiltak mot veggedyr vil oppstå igjen, det er difor lite fare for at denne saka skapar presedens for utviding av flygetid. Førre-var-prinsippet (§ 9) tilseier at ein har ein streng praksis for motorferdsel i verneområda. Ei utviding av flygeperioden i 2021, med grunnlag i veggedyrsituasjonen, gjev liten grunn for å frykte uføresette verknader som gjer det relevant å vise til nml § 9 i denne saka.

For dyreliv har motorferdsel ein forstyrrende effekt. Jamfør Statsforvaltaren i Vestland er det registrert hekkelokalitetar av sårbare artar i utkanten av ein stor radius rundt den planlagde flyginga. Det er likevel så langt unna at det ikkje vil bli påverka av støyen dersom flyginga held den traseen som er skildra i rammeløyvet. Det kan ikkje utelatast at det er fleire hekkelokalitetar i det omsøkte området, men vi har ingen registreringar pr. dags dato (§ 8 nml). Dei raudlista artane lirype og fjellrype er registrert i området.

§ 11 i naturmangfaldlova er ikkje relevant i denne saka.

Utvidinga av flyperiode som er gitt i vilkåra i rammeløyvet vil ikkje medføre auka samla belastning på naturverdiar, sidan tal turar vil vere det same (§ 10 nml).

Helikopter er det motoriserte framkomstmiddelet som er mest brukt i Jostedalsbreen nasjonalpark, og andre driftsmetodar for transport av større mengde utstyr og liknande er ikkje mogeleg til Skåla, utan at konsekvensane for naturmangfaldet blir større (§ 12 nml).

Nasjonalparkforvaltaren har rutinemessig drøfta bruk av delegeringsreglementet med styreleiar, og det har også vorte orientert om i styremøte. Nasjonalparkforvaltaren vurderer at utvidinga av flygeperiode til juni og juli månad ikkje er i strid med verneføremålet og heller ikkje medfører negativ påverknad på naturmangfaldet.